

ETÄKOTIHOIDON PILOTOINTI

609/05.05.00/2020

SOSTE 11.08.2020 § 135

Valmistelijat johtava hoitaja Maarit Alalahti ja kotihoidon osastonhoitaja Teija Alatalo:

Ikäihmisten määrä Torniossa lisääntyy lähivuosina voimakkaasti. Tällä hetkellä Torniossa on 75 vuotta täyttäneitä henkilöitä 2021. Tilastokeskuksen väestöennusteen perusteella edm. ikäryhmän koko on 2725 henkilöä vuonna 2025 ja kasvaa siitä edelleen. Tarve kotihoidon palveluille tulee lisääntymään, mikäli halutaan että ikäihmiset asuvat omissa kodeissaan mahdollisimman pitkään. STM:n kärkihankkeen yhtenä tavoitteena on vastata kotihoidon kasvavaan palvelutarpeeseen lisäämällä teknologian hyödyntämistä ja käyttöönottoa kotihoidossa. Etäkotihoidon avulla voidaan hillitä kotihoidon kustannusten kasvua.

Ikäihmisten määrän lisääntyminen lisää myös erilaisten turvapalvelujen tarvetta. Kotihoidon tukipalveluna turvapuhelimia on käytössä tällä hetkellä 249 kpl. Hälytyksiä on noin 288 kpl /kk, jotka tulevat normaalin kotihoidon käyntien lisäksi. Hälytyskäynnit sekoittavat sovittujen käyntien aikataulua. Tarve turvapalveluille on kasvava. Uusien asennettavien turvapuhelimien hälytysten vastaanottamista ei voida jatkuvasti vain lisätä kotihoitoon ilman henkilöstölisäyksiä. Myös ensihoito ja sosiaalityö ovat ilmoittaneet ettei turvapuhelinhälytyksiin vastaaminen ole heidän tehtävänsä. Useat kunnat ovat ratkaisseet ongelman perustamalla erillisiä turvapuhelinhälytyksiin vastaavia tiimejä (esim. Kemi). Yhden turvatiimin perustaminen tarkoittaisi vähintään viiden hoitajan palkkaamista (kustannukset n. 170 000 euroa). Tornio on laaja kunta, ja jos halutaan turvatiimin ulottuvan myös haja-asutusalueille, on niitä oltava kaksi. Etäkotihoidon avulla voidaan kuitenkin vastata turvahälytysten kasvavaan tarpeeseen, eikä turvatiimejä tarvita.

Suvanto Care Oy:n kanssa on keskusteltu etäkotihoidon pilotoinnista Torniossa. Suvanto Caren etälaitteiston avulla turvahälytyksen tehnyt asiakas voidaan tavoittaa heti ja tehdä arvio fyysisen käynnin tarpeellisuudesta. Etäyhteyden otolla voidaan huomattavasti vähentää ylimääräisiä asiakaskäyntejä ja työn tarpeetonta keskeytymistä vaarantamatta kuitenkaan asiakkaiden turvallisuutta. Etäyhteyslaitteistosta tulee lisäturvaa myös asiakkaalle: asiakkaan paikannus, kaatumisen havainnointi ja turva-alueelta poistumisen hälytys. Etäkotikäynnit ovat tätä päivää jo muualla Suomessa.

Turvahälytyksiin vastaamisen lisäksi etäkäyntejä on tarkoitus hyödyntää myös säännöllisten kotikäyntien toteutuksessa. Virtuaalipalvelut täydentävät kotihoidon palvelukokonaisuutta. Yölliset tarkastuskäynnit voidaan tehdä asiakasta häiritsemättä etänä. Lisäksi erilaiset muistuttelut lääkkeiden otosta ja ruokailusta voidaan tehdä etänä silloin kun fyysinen kontakti ei ole välttämätön.

Kuvayhteydellä suoritettu etäkotikäynti säästää käyntikulujen lisäksi hoitotyöhön ja siirtymisiin käytettyä aikaa (ajoneuvon käyttökustannukset, työkustannukset). Lisäksi sijoittamalla etäkotihoitokeskus Ruskakodin yhteyteen saadaan Ruskakodin yöaikainen palohälytyksiin vastaaminen järjestettyä paloviranomaisen esityksen mukaisesti.

Suvanto Care Oy:n tekemän palvelutarjouksen mukaan laitteiston hankintaan liittyvät aloituskulut 30:lle asiakkaalle yhteensä **12 870** euroa. Nämä kustannukset saadaan katettua kotihoidon investointimäärärahoista. Muut toimintaan liittyvät teknologiakulut palautuisivat takaisin asiakasmaksuina laitevuokrista. Asiakkaan maksama hinta ei kuitenkaan muutu laitteiston vaihdosta johtuen, ainoastaan yksityisen laitetoimittajan sijaan kaupunki laskuttaisi asiakasta laitevuokran verran. Lisäksi etäkäyntinä suoritettavan kotikäynnin hinta tulisi asiakkaille määritellä fyysistä käyntiä edullisemmaksi.

Pilotoinnin aikana kotihoidon nykyinen henkilöstö toteuttaisi etäkotihoitopalvelun klo 7-21 välillä. Yöaikaisen päivystyksen toteutuksesta pilotoinnin aikana on keskusteltu Kaksin Oy:n kanssa. Kaksin Oy:n tarjoaman yöpäivystäjän hinta etäkotihoitopilotin ajaksi (4 kk + 2 mahdollista lisäkuukautta) on 13 000 euroa/kk. Edm. kustannukset voidaan kattaa tavallisen palveluasumisen palvelusetelmäärärahoista. Määrärahat on laskettu koko vuodelle, ja palvelusetelin käyttöönotto on viivästynyt koronan vuoksi.

Tavoitteena on pilotin aikana löytää uudenlaisia ratkaisuja alati kasvaviin palvelutarpeisiin. Ennen etäkotihoidon palvelun lopullista hankintaa tarvitaan käyttökokemuksia toimintamallin hyödyistä ja laskelmia tulevaisuuteen tähtäävistä todellisista kustannussäästöistä. Lisäksi yövalvonnan avulla voidaan samalla turvata Ruskakodin toiminta ennallaan.

Valmistelijoiden esitys:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy etäkotihoidon pilotoinnin ajalle 1.9.-31.12.2020 (+ 2 kk optiomahdollisuus). Pilotoinnin aikainen laitteisto hankitaan Suvanto Care Oy:ltä yövalvonta Kaksin Oy:ltä.

TOIMIALAJOHTAJA LEENA KARJALAINEN:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy valmistelijoiden esityksen.

SOSIAALI-JA TERVEYSLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin.

LISÄTIEDOT: johtava hoitaja Maarit Alalahti puh. 040 7322 802
kotihoidon osastonhoitaja Teija Alatalo puh. 050 341 9545

TÄYTÄNTÖÖNPANO: Muutoksenhakuna oikaisuvaatimus

Otteet:
Suvanto Care Oy
Kaksin Oy
Teija Alatalo
Raila Peltola
Leena Karjalainen
Maarit Alalahti
